

Izvor: PR | Četvrtak, 14.04.2022. | 10:06

Aleksandra Vukosavljević, direktor EBRD-a za finansijske institucije za Zapadni Balkan i Istočnu Evropu: Kako do sredstava za poboljšanje konkurentnosti domaćih malih i srednjih preduzeća

(Foto: Vukašin Danilović)

U Srbiji, mala i srednja preduzeća (MSP) čine 99% svih kompanija i oko 65% zaposlenosti. Međutim, ona su u najvećoj meri neefikasna i kao takva suočavaju se sa oštrom konkurencijom kompanija iz Evropske unije (EU), kako na domaćem tržištu, gde dominira uvoz, tako i pri pokušajima da se pozicioniraju na stranim tržištima.

- Proces integracija u EU i njeno tržište, koji je u toku, nudi mnoštvo mogućnosti srpskoj ekonomiji, posebno sektoru MSP - objašnjava Aleksandra Vukosavljević, direktor EBRD-a za finansijske institucije za Zapadni Balkan i Istočnu Evropu.

- Međutim, srpske firme zaostaju za malim i srednjim preduzećima u EU na poljima kao što su profesionalni menadžment, korporativno upravljanje, kapacitet za prilagođavanje najboljim industrijskim praksama i standardima i inovativnost.

EBRD, u saradnji sa EU i Ministarstvom provrede Srbije, implementira Program za podršku konkurentnosti u MSP sektoru da bi MSP u privatnom vlasništvu dostigle standarde EU kroz poboljšanje ekoloških parametara, bezbednosti i zdravlja na radnom mestu i kvaliteta i bezbednosti proizvoda. **U okviru ovog programa, EBRD je do sada plasirala kredite u iznosu od 90 mil EUR kroz partnerske banke u Srbiji, kao i bespovratna sredstva od 13,5 mil EUR, koja je obezbedila EU kroz lokalne i regionalne instrumente za predpristupnu pomoć.**

- Tokom prethodne dve godine, više od 275 MSP iz Srbije iskoristilo je ovaj program - kaže Aleksandra Vukosavljević. - Firme iz širokog spektra sektora unapredile su svoju energetske efikasnost i smanjile proizvodne troškove i time povećale svoju konkurentnost na domaćem i međunarodnom tržištu.

Uz finansiranje, **MSP takođe dobijaju tehničku pomoć i povratak sredstava od 15% na iznose kredita na koje se to odnosi.** Ovaj program podržava MSP iz raznih sektora, od maloprodaje i pružanja usluga do proizvodnje, poljoprivrednog lanca vrednosti i transporta.

- Izuzetno smo zadovoljni što vidimo da su MSP proširile svoje proizvodne linije i povećale konkurentnost kroz povećanje kvaliteta svojih proizvoda i servisa - kaže Vukosavljevićeva.

- Uz to, zdravlje i bezbednost zaposlenih u ovim kompanijama povećali su se zahvaljujući investicijama u savremene mašine i opremu. Uz našu pomoć u unapređenju orijentacije ka

izvozu i konkurentnosti, mi smo takođe pomogli kompanijama da ulože sredstva u čistiji transport i opremu. Na primer, 15 kompanija za gradski saobraćaj investiralo je u moderne autobuse, time osiguravši bezbedan transport putnika i znatno smanjivši zagađenje vazduha.

Da bi se dobio pristup sredstvima u okviru Programa za podršku konkurentnosti u MSP sektoru, **MSP treba direktno da se prijave kod lokalnih partnerskih finansijskih institucija.** Trenutno, sredstva su dostupna kroz Erste banku, UniCredit banku i Banku Intesa, kao i kroz servise UniCredit leasing, Intesa leasing i OTP leasing.

Comex investirao u novu mašinu

Comex je firma iz Šapca koja se bavi proizvodnjom inovativnih rešenja za pakovanje od 1990. Izvoz čini oko 40% njihove prodaje. Ova kompanija odlučila je da investira u novu mašinu za štampanje, sredstvima iz kredita od 1 mil EUR dobijenog od Banke Intesa. Takođe su dobili bespovratna sredstva od 150.000 EUR od EU.

- Ova investicija omogućila nam je da zamenimo staru opremu najnovijom tehnologijom, što je dovelo do poboljšanja na nekoliko polja, najpre u smanjenju primarne potrošnje energije, ali i u unapređenju standarda bezbednosti i zdravlja na radnom mestu - rekao je Rajko Pribilović, generalni direktor kompanije Comex.

Ostali programi podrške MSP sektoru

Uz finansiranje, EBRD podržava MSP savetima i znanjem. Kroz inicijativu Saveti za mala i srednja preduzeća, preduzetnici i MSP mogu da traže konsultantske usluge u širokom rasponu oblasti, kao što su uvođenje standarda kvaliteta, razvoj marketinških planova, finansijske analize, razvoj poslovnih planova, uvođenje informacionog sistema za upravljanje i unapređenje energetske efikasnosti. Konsultanti saraduju sa kompanijama u cilju razvoja i implementacije projekata prilagođenih njihovim potrebama.

Prednost ovog programa je to što se **50% do 75% ukupnih troškova projekta finansira putem bespovratnih sredstava EU, što takve investicije čini pristupačnijim ovim kompanijama.**

- Preko 1.000 kompanija do sada je iskoristilo usluge Programa za savete za mala i srednja preduzeća u Srbiji i videli smo odlične rezultate ove saradnje MSP i konsultanta. Većina kompanija odmah primeti prednosti promena koje ovi programi donose, što u povećanju prodaje i profita, što u broju zaposlenih - zaključuje Vukosavljevićeva.